

РЕШЕНИЕ

№ 42562

гр. София, 18.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 73 състав, в
публично заседание на 26.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елеонора Попова

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **10425** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, вр. с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е жалба от В. Й. Р. против Решение № 2153-21-272/09.09.2025 г. на директора на ТП на НОИ С.- град, с което е оставена без уважение жалбата му срещу разпореждане № [ЕГН]/21.07.2025 г. Ръководител „ПО“.

Релевират се доводи, че решението е незаконосъобразно и неправилно, постановено в нарушение на материалния и процесуалния закон, и в нарушение на административнопроизводствените правила. Твърди се, че административният орган неправилно е приложил разпоредбата на чл. 98, ал. 7 КСО, тъй като не са налице предпоставките за това. Поддържа се, че обжалваното Разпореждане противоречи на чл. 112, ал. 9 от Закона за здравето и на целта на закон. Сочи се, че задължението за съответствие с целта на закона (чл. 146, т. 5 АПК) изисква администрацията да приложи по- благоприятната уредба и да не лишава лицето с 92,40% ТНР и чужда помощ от реалния размер и добавката, докато няма влязъл в сила противоположен медицински акт, като противното накърнява пропорционалността и легитимните очаквания (чл. 6, ал. 2-4 АПК). Излага се и че обжалваното разпореждане противоречи на чл. 35 и чл. 59, ал. 2 АПК. Според жалбоподателя, административният орган изменил влязло в сила разпореждане без да са били налице предпоставките по чл. 99 КСО, тъй като първоначалното разпореждане (28.05.2025 г.) е индивидуален административен акт и промяна в по- неблагоприятен смисъл може да се прави при условията на чл. 99 КСО, каквито не са установени и мотивирани. Твърди се още, че нормата на чл. 98, ал. 7 е специална спрямо спирането по чл. 95 КСО и отменя решения на НОИ, които спират изплащането. Същевременно, социалната добавка за чужда помощ е акцесорна към

признатата от медицинската експертиза потребност- чл. 103 КСО и отпадането ѝ без доказан спор по този елемент противоречи на материалния закон. Изтъква се, че органите на НОИ са били длъжни, но не са се съобразили с експертното решение на ТЕЛК/НЕЛК доколкото издаденото на жалбоподателя ЕР № 91152/11.04.2025 г. му определя 92,40% трайно намалена работоспособност с чужда помощ, поради което прекратяването на добавката и намаляването на пенсията е в явно противоречие с медицинската експертиза. Претендира отмяна на обжалваното решение.

В съдебно заседание, жалбоподателят, редовно призован, чрез назначения му процесуален представител поддържа жалбата на основанията, посочени в нея. Моли за отмяна на процесното решение.

Ответникът– директор на ТП на НОИ С., редовно призован, чрез процесуалния си представител оспорва жалбата и моли съда да я отхвърли като неоснователна. Сочи се, че с разпореждането е отпусната на жалбоподателя социална пенсия за инвалидност в размер, който е социалната пенсия за старост, определена от 01.07.2025 г. в размер на 333,48 лева, съгласно постановление на Министерски съвет №103 от 25.06.2025 г. Т.е. изпълнено е условието на нормата на КСО, с която се изисква когато едно експертно решение на ТЕЛК е обжалвано пред НЕЛК и не е влязло в законна сила, съответно лицето до този момент е получавало пенсия за инвалидност, за периода до който влезе в сила решението на НЕЛК, пенсията му да бъде преформатирана в размер на социалната пенсия за старост, съответно в размера, който е в самото разпореждане. Смята, че обжалваното решение е издадено от компетентния орган, в съответната форма, отговаря на изискванията. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно призована, не се представлява и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София- град, след като се запозна със становищата на страните и представените по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

В. Й. Р. депозирал искане за: отпускане на социална пенсия за инвалидност със заявление №2177-21-258/02.05.2025г.; отпускане на добавка за чужда помощ със заявление №2118-21-315/02.05.2025 г.; отпускане на лична пенсия за инвалидност със заявление №2112-21-1941/02.05.2025 г. Приложил документи, визирани в чл.3 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж /НПОС/ в това число ЕР на ТЕЛК №91152/11.04.2025 г., с което органите на медицинската експертиза са му определили трайно намалена работоспособност 92,40%, дата на инвалидизиране 09.05.2024 г. и срок на определения процент трайно намалена работоспособност до 01.06.2026 г. Р. представил в ТП на НОИ С.- град и Декларация по чл.14, вр. чл.81 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж от 02.05.2025 г., както и Удостоверение от ЦВО- С. рег. № ЗНК-979/23.04.2025 г., с което е удостоверено, че същият е отслужил наборна военна служба във въоръжените сили на Република България за времето от 24.03.1992 г. до 10.09.1993 г. На 09.05.2025 г. е постановено Решение №08376-019/09.05.2025 г. на медицинска комисия при ТП на НОИ С.- град, на основание чл.98 КСО.

С Разпореждане №[ЕГН]/40/20.05.2025 г., на основание чл.74, ал.1, т.4 КСО е отказано отпускането на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване на В. Р..

С разпореждане №[ЕГН]/28.05.2025 г. е отпусната от 20.05.2024 г. лична социална пенсия за инвалидност по чл.90а от Кодекса за социално осигуряване и добавка за чужда помощ на основание чл.103 КСО.

С уведомление вх.№ 1049-21-1270/14.07.2025 г. в ТП на НОИ С.- град е постъпила информация от НЕЛК за образувано административно производство по чл.112 от Закона за здравето (33) по оспорване ЕР на ТЕЛК № 91152/11.04.2025 г.

Във връзка с това, че ЕР на ТЕЛК №91152/11.04.2025 г. не е влязло в сила е постановено

разпореждане №[ЕГН] от 21.07.2025 г., с което е разпоредено социалната пенсия за инвалидност на В. Й. Р. да се изплаща съобразно разпоредбата на чл.98, ал.7 от КСО и на основание чл.§22н от ПЗР на КСО е постановено спиране на личната социална пенсия за инвалидност и добавката за чужда помощ. В мотивите на разпореждането е посочено, че след влизането в сила на експертното решение ще се преценяват правата на други пенсии и/или добавки. Разпоредено е и че надвзетата пенсия не подлежи на възстановяване.

С жалба с вх. № 1012-21-1004 от 28.08.2025 г. В. Й. Р. оспорил разпореждане № [ЕГН] от 21.07.2025 г. на длъжностно лице по „ПО“, с което от 20.05.2024 г., съгласно чл.98, ал.7 от КСО е отпусната социална пенсия за инвалидност в размер равен на размера на социалната пенсия за старост и е прекратена добавката за чужда помощ.

С оспорваното в настоящото производство решение Решение № 2153-21-272/09.09.2025 г. на директора на ТП на НОИ С.- град, е оставена без уважение жалбата му срещу Разпореждане № [ЕГН]/21.07.2025 г. Ръководител „ПО“. В мотивите е посочено, че социалната пенсия за инвалидност следва да бъде изплащана в посочения в разпореждането размер, тъй като са спазени материалноправните разпоредби по социално осигуряване за извършване на плащане на социална пенсия за инвалидност по реда на чл.98, ал.7 от КСО, докато е налице висящо производство относно спорното ЕР на ТЕЛК №91152 от 11.04.2025 г.

По делото е приета административната преписка.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Процесната жалба е подадена в срока по чл. 118, ал. 1 от КСО, от надлежна страна и при наличен правен интерес, в предвидената от закона писмена форма, срещу административен акт, който подлежи на оспорване, т.е. на съдебен контрол за законосъобразност, поради което се явява процесуално допустима.

След извършване на проверката по чл. 168, ал. 1 от АПК относно законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, съдът намира за установено, следното:

Оспореното решение е издадено от компетентен по място, материя и степен орган, съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. "а" от КСО и в предписаната от чл. 117, ал. 3 от КСО писмена форма. Със същия акт е решен спора по същество, като е оставена без уважение жалбата на Р. срещу Разпореждане № [ЕГН]/21.07.2025 г. Ръководител „ПО“. Разпореждането също е издадено от компетентен орган, предвид приетата по делото Заповед №1015-21-247/04.12.2018 г.. При издаването му са спазени административнопроизводствените правила. Обжалвано е по административен ред, в резултат на което е постановено процесното решение. В същото са изложени фактически и правни изводи за постановяването му, съобразно изискванията на чл. 59, ал. 2 от АПК, противно на изложеното в жалбата. Формулиран е ясен диспозитив. Съдържа информация за реда, срока и органа, пред който подлежи на обжалване. Датирано и е подписано.

Предвид това, съдът приема, че не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, представляващи основание за отмяната му, респ. не се откриват отменителни основания по чл. 146, т. 1, т. 2 и т. 3 от АПК.

Относно материалната законосъобразност:

Редът за изменение на отпусната пенсия за инвалидност поради общо заболяване е посочен в общите правила на разпоредбите на чл. 98 КСО. Следва да се подчертае, че в административните производства по определяне на пенсия за инвалидност, здравословното и социалното положение на освидетелстваните лица е защитено от закона именно с разпоредбите на чл. 98, ал. 7 и ал. 8 от КСО. Съгласно тези норми, ако решението на ТЕЛК и НЕЛК е обжалвано от председателя на медицинската комисия или по реда на чл. 112 от Закона за здравето, до влизането в сила на

решението на НЕЛК, съответно на съда, се отпуска, възобновява и възстановява пенсия за инвалидност в размер на социалната пенсия за старост. След влизането в сила на решението по ал. 7 пенсията се определя в действителен размер от датата на придобиване на правото, съответно от датата, от която е възобновена или възстановена, ако на лицето е определен процент трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто, а социалната пенсия за инвалидност се определя в размера по чл. 90а, ал. 2 при определен процент трайно намалена работоспособност 71 на сто или повече. В ал.9 и ал.10 на чл.98 КСО изрично е посочено, че към пенсията по ал. 7 не се изплащат добавки по този кодекс и други нормативни актове, както и че пенсията по ал. 7 не може да се получава заедно с друга пенсия.

При тази правна рамка, изведените от административния орган аргументи се явяват правилни, а твърденията в жалба за неправилно приложение на разпоредбата на чл. 98, ал. 7 КСО-неоснователни.

Настоящият съдебен състав намира, че в конкретния случай е налице хипотезата на чл. 98, ал.7 от КСО, тъй като от доказателствената съвкупност по делото по безспорен начин се установи, че на В. Й. Р. с разпореждане №[ЕГН]/28.05.2025 г. е отпусната от 20.05.2024 г. лична социална пенсия за инвалидност по чл.90а от Кодекса за социално осигуряване и добавка за чужда помощ на основание чл.103 КСО, но представеното експертно решение на ТЕЛК № 91152 от 11.04.2025 г. е обжалвано. Вследствие на обжалването е налице висящо административно производство в НЕЛК и до настоящия момент няма данни да е постановен влязъл в сила краен акт.

Разпоредбата на чл. 98, ал. 7 КСО е приложима не само в случаите, когато не е било издадено никакво разпореждане за отпускане на пенсия или социална подкрепа, тъй като анализът на посочената разпоредба не води до такъв извод. Фактът, че е издадено преди това друго разпореждане, а именно Разпореждане №[ЕГН]/28.05.2025 г. не променя този извод. Настоящият състав не приема тезата на жалбоподателя, че в случая административният орган изменил влязло в сила разпореждане без да са били налице предпоставките по чл. 99 КСО, тъй като първоначалното разпореждане (28.05.2025 г.) е индивидуален административен акт и промяна в по- неблагоприятен смисъл може да се прави при условията на чл. 99 КСО. Априори, в процесното разпореждане не само, че никъде органът не се позовава на нормата на чл.99 КСО, респ. не се сочи, че се възобновява административно производство, но не е налице и нито една от визираните алтернативни предпоставки в ал.1 на същата норма.

Във връзка с доводите на жалбоподателя следва да се подчертае, че разпоредбата на чл. 98, ал. 7 КСО се явява специална по отношение на правилата разписани в чл.95 КСО.

Съдът намира, че потвърденото с обжалваното решение разпореждане не противоречи и на чл.112, ал.9 КСО. С тази норма е гарантирано правото, че през периода на обжалване на експертното решение за трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане лицето ползва произтичащите права от обжалваното експертно решение, като при намаляване на вида и степента на увреждане, водещи до намаляване или отпадане на отпуснатата подкрепа, преосвидетелстваното лице не възстановява получената в повече сума. В случая жалбоподателят не е лишен от правото да получава пенсия, но при условията на специалния нормативен акт- КСО /чл.98, ал.7/, регламентиращ размера на отпуснатата пенсия за инвалидност в периода на обжалване на ЕР.

Несъответстващо на законовата регламентация е и твърдението, че приложението на чл. 98, ал. 7 КСО не е справедливо и ощетява лицата. Това е така, тъй като с разпоредбата на чл. 98, ал. 8 КСО е регламентирано, че след влизането в сила на решението по ал. 7 пенсията се определя в действителен размер от датата на придобиване на правото, съответно от датата, от която е възобновена или възстановена, ако на лицето е определен процент трайно намалена

работоспособност 50 и над 50 на сто. Освен това изрично в чл.112, ал.9 33 е визирано, че преосвидетелстваното лице не възстановява получената в повече сума през периода на обжалване на ЕР на ТЕЛК, което е намерило и отражение в разпореждането на органа, като е постановено, че „НАДВЗЕТАТА ПЕНСИЯ НЕ ПОДЛЕЖИ НА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ“.

На следващо място, действително в чл. 103 КСО е регламентирано, че пенсионерите с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане, на които е определена чужда помощ, получават към определената им пенсия добавка в размер 75 на сто от социалната пенсия за старост. Както бе посочено по-горе, съгласно приложимата специална разпоредба на ал. 9 на чл.98 КСО към пенсията по ал. 7 не се изплащат добавки по този кодекс и други нормативни актове, поради което доводът на жалбоподателя в тази насока не е несъстоятелен.

По изложените съображения съдът намира, че обжалваното решение е законосъобразно, издадено в съответствие с материалноправните и процесуалноправни разпоредби, и в съответствие с целта на закона /чл.35 АПК/, поради което жалбата като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд, С. град, трето отделение 73-и състав

РЕШИ :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на В. Й. Р. против Решение № 2153-21-272/09.09.2025 г. на директора на ТП на НОИ С.- град, с което е оставена без уважение жалбата му срещу разпореждане № [ЕГН]/21.07.2025 г. Ръководител „ПО“.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България, в 14 дневен срок от съобщаването му.